

Анотація на вибіркoву навчальну дисципліну «Теорія і практика ораторського мистецтва»

Рівень вищої освіти – *перший (бакалаврський) рівень вищої освіти*

Галузь знань *01 Освіта/Педагогіка*

Спеціальність *013 Початкова освіта*

Освітньо-професійна програма *Початкова освіта*

Кількість кредитів – 5

Рік підготовки 2, семестр – 4

Компонент освітньої програми: *вибіркoвий*

Мова викладання: *українська*

Викладач: **Кухта Марія Іванівна**, кандидат педагогічних наук, доцент; e-mail: mariya.kukhta@uzhnu.edu.ua

Опис дисципліни

1. Актуальність курсу. Актуальність навчального курсу «**Теорія і практика ораторського мистецтва**» зумовлена психолого-педагогічними вимогами до особистості вчителя початкової школи, мовлення якого повинно бути взірцевим, оскільки в молодшому шкільному віці активно діють два механізми соціалізації – наслідування та ідентифікація. Взірцеве мовлення педагога збагачує активний словник учня, вчить мовного й спілкувального етикету, продукує інтонаційні можливості взаємовпливу й адекватної комунікативної поведінки в процесі міжособистісної взаємодії на рівні «вчитель – учень», «учень – учень». Окрім того, Нова українська школа потребує наразі вчителя – агента змін, – який досягає успіху в педагогічній діяльності через співпрацю з учнями, налагодження з ними партнерських суб'єкт-суб'єктних стосунків, через власну асертивність і внутрішню культуру, а не шляхом авторитарності, відчуженості й надмірної вимогливості. Змістове наповнення курсу спрямоване на формування професійних якостей саме такого – комунікативно компетентного педагога.

Мета викладання навчальної дисципліни «**Теорія і практика ораторського мистецтва**» – підвищити рівень комунікативної культури і комунікативної поведінки студентів на основі розуміння теоретичних засад ораторського мистецтва та їх практичного використання в професійній педагогічній діяльності.

Завдання курсу:

- засвоєння сучасних мовних, соціокультурних, риторичних відомостей, необхідних для формування комунікативної компетенції майбутнього педагога (види спілкування, вербальні та невербальні засоби комунікації, комунікативні бар'єри тощо);

- оволодіння стратегіями і тактиками мовної поведінки в різних формах і видах комунікації (письмові, усні форми і жанри мовлення; монологічний, діалогічний, полілогічний різновиди мовлення);

- володіння методикою підготовки успішного виступу з освітніх проблем;

- використання риторичних умінь у професійній педагогічній та просвітницькій діяльності з освітніх проблем;

- встановлення візуального, емоційного та інтелектуального контакту з аудиторією;

- проекція риторичних навичок на організацію педагогічного процесу Нової української школи.

3. Проблематика (зміст дисципліни), яка буде розглянута у процесі вивчення навчальної дисципліни.

У процесі вивчення навчальної дисципліни «Теорія і практика ораторського мистецтва» студенти ознайомляться з красномовством як наукою, навчальною дисципліною і мистецтвом; історією світового красномовства, зокрема з давньогрецькою і давньоримською школами ораторства; видовими і жанровими формами ораторського мистецтва та їх використанням у педагогічній діяльності; структурою ораторського твору і прийомами його творення; з логічними, емоційними та художніми елементами виступу оратора; основними законами риторики та їх використанням у педагогічній комунікації; культурою мовлення оратора.

4. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати і вміти:

- базові поняття курсу (красномовство, риторика, ораторське мистецтво, комунікативна компетенція тощо);

- суть і походження красномовства як науки, основні етапи розвитку риторичних знань;

- основні вимоги до вибору теми, формулювання назви, структури ораторської мови, форми викладу матеріалу;

- сучасні мовні, соціокультурні, риторичні відомості, необхідні для формування комунікативної компетенції майбутнього фахівця (види спілкування, вербальні та невербальні засоби комунікації, комунікативні бар'єри тощо);

- володіти стратегіями і тактиками мовної поведінки в різних формах і видах комунікації (письмові, усні форми і жанри мовлення; монологічний, діалогічний, полілогічний різновиди мовлення);

- володіти методикою підготовки успішного виступу з освітніх проблем;

- використовувати риторичні уміння в професійній педагогічній діяльності;

- встановлювати візуальний, емоційний та інтелектуальний контакт з аудиторією;

- відповідати сучасним вимогам до організації педагогічного процесу в Новій українській школі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Вандишев В.М. Риторика: екскурс в історію вчень і понять: Навч. посібник. К.: Кондор, 2003. 264 с.

2. Голуб Н.Б. Риторика у вищій школі: монографія. Черкаси: Брама-Україна, 2008. 400 с.

3. Каньоса П.С. Риторика: навч. посіб. Кам'янець-Подільський: Зволейко Д. Г., 2011. 207 с

4. Коваленко С.М. Сучасна риторика: навч.-практ. посіб. Тернопіль: Мандрівець, 2007. 184с.

5. Кравець Л. Риторика як класична основа системи освіти європейських народів. Рідні джерела. 2000. № 4. С.12–18.
6. Куньч З. Українська риторична термінологія: історія і сучасність: Монографія. Львів: Вид-во Нац. ун-ту «Львівська політехніка», 2006. 216 с.
7. Куньч З., Городиловська Г., Шмілик І. Риторика. Львів: Вид-во Нац. ун-ту «Львівська політехніка», 2016. 496 с.
8. Лузік Е.В., Ільїна Т.В. Риторика: майстерність переконання: Навч. посібник. К. : НАУ, 2005. 83 с.
9. Мацько Л., Мацько О. Вітчизняна риторика. Дивослово. 2002. № 12. С.20–25.
10. Мацько Л., Мацько О. Риторика Стародавньої Греції і Стародавнього Риму. Дивослово. 2002. № 1. С.33–40. 10.